

مجموعہ سنون

اثر

جمعیت علمیہ عثمانیہ

اوجنچی سندھ

نومرو ۳۱

رجب

استانبول

جمعیت علمیہ عثمانیہ مطبعہ سندھ طبع اولمشر

۱۲۸۱

درجہ سنہ کلمش و شو کیفیت طوائف مختلفہ عالم میانه سنہ اختلاط
والفت حصولنی مستلزم بولنشدر. تیمور یول عربہ لری اشخاص
واشیا نقلتہ مخصر اولوب کتاب و غزتہ و سائر ادوات علمہ دخی
نقل ایتدیکندن علوم و معارفک ہر طرفہ تعمیم انتشار یتہ
و تلغراف ابسہ بروقعہ نک ذرعقب چاراقطار جہانہ اعلانیہ بر
واسطہ قویہ اولدیغی درکاردر. ایشته بو وجہلہ ملل مختلفہ
رفتہ رفتہ بر فاملیا حکمنہ کیروب قرون وسطادہ بین الملل اسباب
اختلاط و الفتک فقدانیتی پک چوق خصوصیت و مخالفتی داعی
اولدیغی حالہ شمدی اولوجہلہ حصول اختلاط و مناسبت
بالعکس و مخالفستی مستلزم ارلہ جنی بی اشتباہدر.

(محمد شوق)

(بقیہ سی صکرہ)

ازخلفای او طہ ترجمہ باب عالی

(مابعد)

(تاریخ حکمای یونان)

اپینیدس

اپینیدس اون بشتنجی اولیمیادہ آئندیہ کلدی. حکیم مومی الیہ
کویا بر مغارہ الی یدی سنہ متوالیا او یومش و یوز الی دزت
و دیگر روایتہ کورہ یوز الی یدی و علی قول ایکی یوز طقسان
سکز سنہ یاشامش اولدیغی روایت اولنشدر.

مومی الیہ کرید جزیرہ سنندہ واقع غنوس (انادیہ) شہرندن اولوب
سولون آئندہ شہرت بولدیغی ائنادہ بو دخی جزیرہ مذکورہ

کسب اشتهار ایتشیدی . کندوسی غایت مبارک بر ذات اولوب کمال
 زهد و تقوی ايله متصف ایدی و بالجملة طائفه یونان ایمنیدسک
 بالت نام حورینک ارغلی اولدیفنه و طرف غییدن مهم اولوب اکثریا
 کندوسنه وحی ربانی نزول ایلدیکنه ذاهب اولورلر ایدی و اشعار
 و امور دینیه متعلق مواده حصر افکار ایتشیدی . هر بر معبدی
 بر معبودنامه تخصیص و قرا و مداینی و حتی بیوت و منازلی بعض
 هر اسم ايله تطهیر ایتک اصولنی مومی الیه احداث ایلشدر . اجنای
 وطنی حقنده پک حسن ظن و اعتمادی اولیوب حتی بعض اشعارنده
 کرید اهابسی کذب و بظالت ايله مألوف و حیوانات مؤذیه کبی
 بد خلق و مضر درلر دیشدر .

برکون ایمنیدسی پدیری برقیون کتورمک ایچون برقریه کوندرمشیدی .
 عودتنده جاده دن براز صاپه رق اويله وقتنده کونشک شدت حرارتی
 ککجه قدر استراحت ایتک اوزره بر مغاره یه دخول ایدوب اوراده
 الی ایدی سنه اوینخوده قالدی . او یاندقده بو قدر وقت او یودیغندن
 بی خبر اولدیغنی جهتله یاننده اولان قیونی اطرافنده ارایوب
 یوله مدیغندن مغاره دن طیشارو چیقدقده اولخوالی بالکلیه تبدل
 ایتش اولدیغنی کوره رک زیاده متعجب اولدی و متحیرانه قیونی الدیغنی
 محله شتاب ایلدی کوردیکه اول خانه ده بشقه ادملر اوتوره یورلر
 و هر ادی نه اولدیغنی اکلامیورلر . بونک اوزرینه زیاده تلاش ایدرک شهره
 عودت ایلدی . یوله هیچ کورمدیکی بر طاقم ادملره راست کلوب
 کتدکجه تعجبی اتر ایدی . پدرینک خانه سنه کیردکده کندوسنک کیم
 اولدیغنی و نه استدیکنی صور دیلر . نهایت حین مفارقتنده چوجق
 اولوب عودتنده بر اختیار ادم اولمش اولان کوچک برادری اوراده

حاضر اولدیغندن بک چوق قبل و قالدن صکره انک واسطه سیله
 کندوسنک کیم اولدیغنی تفهیم ایده ییلدی . بونک شو سرگذشت
 غربی مملکتک هر طرفنده شایع اوله رق زیاده موجب تعجب اولدی .
 بونک اوزرینه یونان طائفه سی ایچینیدسک تأییدات غیبیه مظهر
 اولمش اولسنی توهم ایلدیلر . مومی الیهک اولقدیر مدت اولمخوده
 قالدیغنه اعتماد ایتمانلر اول مدت اثناسنده ممالک اجنیدده سیاحت
 ایدوب بعض تحقیقات علمیه ایله اشتغال ایتمش اولدیغنه ذاهب
 اولدیلر .

آئنه حکامندن میخاقلس مشهور سیلون فتنه سنده بونک بالمله
 طرفدارلرینی و حتی عبادتمخانه لره التجا ایدنلری کافه اعدام ایتمش
 اولمغله بو کیفیت آئنه اهالیسنه فوق الغایه موجب خوف و دهشت
 اولمشیدی و او اراق ظهور ایدن وبا علتندن قطع نظر شهرک هر
 طرفندن کویا بعض ارواح خبیثه چیقه رق اهالی یه ایصال خسار
 ایلدیکنی توهم ایدرلر ایدی . بو باده کاهنلره مراجعت اولندقدده
 اهالینک کویا ارتکاب ایتمش اولدیغنی بعض معاصی سییله شهرک
 هر طرفی ملوث اولمش اولدیغنی خبر ویرمش اولملریله برادم انتخاب
 و مخصوص برکی یه ارکاب ایله ایچینیدسی کتورمک اوزره کرید
 جزیره سنه اعزام ایلدیلر . مومی الیه آئنه یه واصل اولدقدده برطاقم
 سیاه و بیاض قیونلر الوب ارثوپاز تسمیه اولسان مشهور محکمه یه
 کوندردی و اورادن براغوب هر بری استدیکی سمتیه کیتدی
 و بونلرک هر بریسنک ارقه سنه کتمک اوزره بر آدم تعین ایدوب
 بو قیونلر هر زرده طورلر ایسه اوراده بر معبودک نائنه دبح اولمسنی
 تنبیه ایلدی و اشبو تذهبات تمهامله اجرا اولدی . بونک اوزرینه

در عقب طاعون مندفع اولدیغی مثل او ارواح خبیثه غائله سی دخی
بر طرف اولدی.

ایمپیدس آئنده سولون حکیم ایله عقد الفت ایدرک وضع ایلدیکی
قوانینک تأسیسده خلی مداری اولدی. قادیلرک جنازه الایلرنده اجرا
ایتدکری بعض مراسم جاهلیسه نك عبث برشی اولدیغنی جله یه
افهام ایلدی و آئنده اها لیسنی بالتدریج عبادته و قربان ذبحنه ترغیب
ایدوب بو طریق ایله قاعده حقانیتنه رعایت ایتمک و حکاملری
علیهنه قیام الیامکمه میل ایتدیردی.

برکون موئیغنی لیماننه نظرایتد کدن صکره یاننده اولانلره خطاب ایله
انسانلر امور مستقبله حقنده پک غا فلدرلر. اگر آئندولور بو لیمانک
کند و مملکتلری باشنه نه فلاکتلر کنورم جکفی بطش اولسلر همان
تشریننه مسارعت ایدرلر ایدی دیدی. ایمپیدس آئنده براز وقت
اقامت ایتد کدن صکره عودته نیت ایتد کده آئندولور کند و سیچون
بر سفینه تهیسه ایدوب چکدیکی زحمته مقابل اولمق اوزره دخی بر
تالان (۱) تقدیم ایلدیله. مومی ایله اولبایده تشکرایدوب اچقدرینی قبول
ایلدی و یالکز کند و حقنده میل و مودتلرینک بقاسنی و مسقط رأسی
اولان آنادیه اها لیسنی ایله مناسبات دوستانه عقد ایللرینی رجا ایله
اکتفا ایلدی و عزیمتدن اول آئنده بر نفیس عبادتگاه انشا
ایتدیردی.

ایمپیدس کندوسی آله یونانیه دن بریسی اولدیغنی و چوق کره
احبای اموات ایلدیکنی ادعا ایلر ایدی. یک یدیکی اصلا کورلیوب

(۱) بر تالان الی بیك در اخنی اولوب بو دخی تقریباً یکرمی بش
یک غروشدز.

کویا کندوسی قدرت حلوا سیله حوریلر اطعام ایلدیکنی واشبوغدا اینی
 حوریلر بر صغیرک طرنا غنده حفظ ایدوب اوراده صرف ماده
 غذائیه به منقلب اولدیغندن کندوسی یدکده فضلات اوله رق
 وجودندن برشی چقمز ذیر ایدی ولقد مون اهابلسنه ایلروده
 آرقادیه طائفه سنک اسارتنه دوچار اوله جفلیرینی خبر ویردی .
 برکون حوریلره تخصیص ایتک اوزره مباشرت ایتش اولدیغی بز
 عبادتگاهک حین انشاستنه ای ایمنیدس بو عبادتگاهکی حوریلره
 تخصیص ایله ژوپتیه اهدا ایله دیو جانب سمدان بر ندا کلدی .
 سولونک آتیه هجرت ایلدیکنی خبر الدقده کندوسنه تسلی ویرمک
 وکریده دعوت ایلک اوزره زیرده محرر مکتوبی تحریر ایلدی .
 عزیز دستم غیرت ایدیکز . اگر پیسسترات اسارته آلمش ویا خود
 قوانین مستحسنه تحسندنه بولنما مش ادملری پنجه قهر و استیلاسنه
 المش اولسه ایدی بلکه حکومتی چوق وقت متمد اولور ایدی .
 فقط مادامکه مشارالیهک معامله سی سر بست وجسور آدم لرایله در
 چوق وقت حکمز سولونک اصولی تحظر ایدرلر کندو زنجیرلرندن
 محجوب اوله رق حال اسارتنه قالمغه قائل اولزلر اگر بالفرض
 پیسسترات مدت حیاتنده مسند حکومتده پایدار اولسه بیله سلطنتی
 اولادینه انتقال ایتمز زیرا قوانین مستحسنه تحسندنه سر بست یشامغه
 مالوف اشخاصک الی الابد قید اسارتنه قالملی ممکن دکلدرد . سزجه
 ایسه شوراده بوراده بیهوده امرار وقت ایتوب همان بو طرفه
 عزیمت ایللرینی رجا ایدرم . بوراده او یله خلقه اذیت ویره جک
 ظلمدن کیسه یوقدر زیرا پک قورقارم که ملحوظ اولدیغی وجهله
 پیسستراتک هوادارلری بر طرفده سزه تصادفی ایدرک سو قصد

ایتمارندن قورقارم.

ایمیدس مدت عمری اعمال صالحه ایله امرار ایدوب اشعاری پک
 سودیکندن منظوم اوله رق بر قاج کتاب تألیف ایتشدرد و نثر
 اوله رق دخی قربازاره و کرید جمهورینه دائر بر تألیفی واردرد.
 مومی الیهک مدت حیاتی امور غریبه دن عبارت اولدیفندن بعضلری
 دخی قاج سنه او یخوده قالمش ایسه اول مقدار کون ظرفنده اختیار
 اولدیغنی روایت ایتشیلردرد. حین وفاتنده کرید اهالبسی معبود
 درجه سنده کندوسنه قربانلر کسیدیلر. لقدمون اهالبسی دخی وقتیه
 برهاتفک واقع ارلان تنیهی وجهله جسدینی کمال تعظیم ایله
 حفظ ایتدیلر.

آناخار سبس

قرق یدنجی اولیمیاد ده آنده یه کلوب مملکتنه عودتندن بر از وقت
 صکره مقول اوادی. شوحاله نظر أسالف الترجه حکمائک اکثریسنه
 معاصر اولدیغنی اکلاشیلور.

آناخار سبس تانار طائفه سندن اولوب بین الحکما صاحب قدر
 و منزلتدر. مومی الیه تانارستان حکمداری قارویداسک برادری ایدی
 پدیری تانار و والده سی یونان اولوب ایکه سنک دخی لسانلرینی کرکی
 کبی بیلور ایدی. کلامی زیاده بلیغ و مؤثر اولوب تشبها تنده زیاده
 جسور و ثابت قدم ایدی. دائما ایکی قات و بول بر لباس تلبس و بالکن
 سود و پنیر ایله تغدی ایدر ایدی. مقالاتی غایت مفید و مختصر
 اولوب علاقت و فصاحتده ضرب مثل اولشیدی و هیچ بر شیده

فوری و کتور مدی کنندن تشبیه ای تدوکی اموری البتده باشد چبقار رایدی .
 اناخار سبس تانارستاندن هجرتله تمکن ایتمک اوزره آنده کلدی .
 همان اورایه وصولی متعاقب سالف الترجه سولونک خانه سته
 کیدوب دق باب ایلمدی و قیوی اچانه خاصه کندوسنی زیارت
 ایتمک و بر از وقت نزدنده اقامت ایتمک اوزره کلدیکنی سولونه خبر
 ویر دیدی . سولون بوکا جوابا انسان کندو مملکتنده و یاخود
 مناسبتی اولان محارده مسافر اولمیدر دیر ایکن اناخار سبس اوزرینه
 کیروب سولونه خطاب ایله اشته سز مملکتکرده و کندو خانه کرده سکر
 سز بکا مسافر اولکر و بتمله عقد الفت ایدیکن دیدی . سولون
 شو حاضر جوابلغی تحسین ایدرک اناخار سبسی مسافر لکه قبول
 ایلمدی و بینلرنده الفت وفودت کامله حاصل اولوب مدت حیاتلرنده
 قطعاً خلل پذیر اولدی .

اناخار سبس اشماره زیاده مانل اولوب تانارستانک قوانینی نظم ایلمدی
 فن عسکری یه متعلق بر منظوم مدسی دخی واردر .
 اکثریا دیر ایدی که باغلردن اوچ نوع اوزم حاصل اولور بریسی نشسته
 و دیگری سرخوشلق و اوچنجبسی پشیمانلقدردن آنده مجالس عمومیه سنده
 عقلا نلک مهمام مملکتده دائره وادی تکلیف ایله اکتفا ایدوب مجانینک بوکا
 قرار ویرملرینه تعجب ایدرم و بر کسند آخره شتم ایتدیکی حالده
 مجازات اولنوب شدتله یکدیگری ضرب ایدن پهلوانلرو ایونجیلره
 عظیم مکافاتلرو ویرلمسک حکمتی اکلایه میورم دیر ایدی . و یونانلر
 ابتدای طعماده کوچک قدحلر ایله مکیفات استعمال ایدوب طعامک
 نهایتنده سرخوش اولمغه باشلادقلری وقت یوک قدحلر ایله
 ایچمارینی استغراب و مجالسده خلقک زیاده سر بستانه حرکتلرینی

تقیح ایدرایدی. برکون بر ادمی شراب ایچمکدن نضل منع
ایتملیدر دیو کندوسندن سؤال اولندقدده ایوجه احوالنه دقت
ایده بطلک ایچون اوکنه بر سرخوش ادم قویعلیدر. بوندن اعلا
چاره اولمز دیدی.

برکون کندوسنه سزک مملکتده آلات موسیقیدن نه واردرد دیو
سؤال اولندقدده بزده باغ بیله یوقدر دیدی. پهلوانلرک کورشده
چقمزدن اول سورندکلری یاغنه جنت حاضرلخی تعیر ایدرایدی.
برکون بر سفینه نک تختہ سنک قالینلغنه دقت ایتمکدن صکره
واه واه دکرده سفر ایدنلر ایله موت اراسنده یالکز درت پارمقی
مسافه وارايمش دیدی.

برکون کندوسنه الک امتبلو سفینه قنغسیدر دیو سؤال اولندقدده
لیمانه واصل اولاندر دیو جواب ویردی. انسان کندو لسان و بطشه
کرکی کبی مالک اولغنه بذل مقدود ایتملیدر تنیهنی دایما تکرار ایدرایدی
دنیاده لسان کبی حفظنه تقید و اهتمام اولنه جق برشی اولدیغنی
کوسترمک ایچون دایما الیله اغزینی قیار ایدی.

برکون بر آندلی کندوسنی تاتار طائفه سندن اولدیغندن طولایی
تعیب ایتمکله مملکتکم بکا موجب شین اولیور فقط سن مملکتکله
موجب شین اولیور سن دیو جواب ویردی. انسانلرده الک ایرو الک
فناشی ندر دیو سؤال اولندقدده لساندر دیدی. انسانک بر جوق
افسال پرست دوستی اولمقدن ایسه یالکز بر صادق دوستی اولمسی
یکدر دیر ایدی.

دنیاده اولیمی چوقدر دیریمی دیو کندوسنه سؤال اولندقدده دکر
اوزرنده اولاری قنغی صنفدن عد ایدنیور سکر دیدی. بازارلر انسانلر

بری برلرینی الدامق ایچون قورلش یرلر در یر ایدی .

بر کون بر زقاقدن کچر ایکن بر سرخوش دلی قانلی کندوسنه بعض مرتبه اطالہ لسان ایلدی اناخار سبس اکا نظر ایدرک اوغلم اگر سن کجلاک اثناسنده شرابی کوتوره میور ایسک اختیارلقده چوق وقت صو کوتوره جکسن دیدی .

اکثریا قوانینی پرده عنکبوتہ تشبیه ایدوب سولون بعض خطوط ایله انسانلرک اغراض نفسانیہ لرینی ضبط ایتمک ادعا سنده در دیو مومی الیهک وضع ایتدیکی قوانینی تزییف ایدر ایدی . چیقرق ایله طور اقدن چوملاک اعمالی اناخار سبسک ایجادیدر .

بر کون اناخار سبس آپولون بتخانه سی کاهنه سی نزدیکه کیدرک کندوسندن ده عاقل ادم وار میدر دیو سؤال ایتد کده اوت مہسون اسمنده بر ذات وار . اوسندن عاقلدر دیو جواب ظهور ایتدی . آناخار سبس اولوقته قدر اتک اسمنی دخی ایشتماش اولسندن طولانی متعجب اوله رق مومی الیه مہسونک اختیار عزلت ایتش اولدیغی بر قریہ یه عزیمت ایلدی وانی صبان تعمیر یله مشغول بولمغله ای مہسون ارتق چفت سورمکه وقت یوقدر دیدی . مہسون دخی جوابنده نه ایچون وقت اولسون قریغی اولدیغی حالده صبان تعمیر یه یله وقت واردر دیدی . فلاطون اشبو مہسونی حکما عدادینه ادخال ایتش ایدی . مومی الیه نوع بشردن طبعاً متفر اولدیغندن بر کوشه عزلت اختیار ایدوب هیچ کسه ایله اختلاط ایتدیکی حالده افسای عمر ایلدی . بر کون تنہاده قہقہه ایله کولدیکی کورلمکله بریسی یانہ واروب کسه اولدیغی حالده بو قدر کولسنگ سبی نه اولدیغنی سؤال ایتد کده اشته بنده کسه اولدیغی ایچون کولبورم

دیو جواب ویردی .

مشهور لیدیا حکمداری قریسوس اناخارسبسك شهرت شایعه سنی
ایستحکله کندوسنه بر مقدار اچقه ارسا لیلله نژدینه دعوت ایتمکله
اناخارسبس جواباً مشارالیه زیرده مندرج مکتوبی تحریر ایلدی .
وولسان وعادات وقوانین بلده بی او کرنگ ایچون یونانستانه کلدیم .
التون وکوشه احتیاجم یوقدر اکر اولکندن زیاده بضاعه علمیه ایلله
ملکتمه عودت ایدرایسه م پک ممنون اولورم . مع مافیه سرک زیارتکره
کله حکم زیرا احبا کر عدادینه داخل اولغی پک ارزو ایدرم .“
اناخارسبس مدت مدیده یونانستانده قالدقدن صکره عودته نیت
ایلدی . اثنای راهده یونانستانک بر محله ممر اسم دینده دن بر رسمک
اجراسنه تصادف ایتمکله سالماً ملکتمه عودت ایتدیکی تقدیرده رسم
مذکورک اوراده دخی اجراسنی نذر ایلدی . وطنه وصولنده مملکتک
عادات قدیمه سنی تغیر ایلله یونانستان قوانینی تأسیس ایتمک استمش
ایسه ده اهالی طرفندن تلقی بالقبول اولندی .

بر کون اناخارسبس مذکور نذرینی خفیاً ایفا ایتمک ایچون بر صبق
اورمانه کیدوب النده بر دنبلك اولدیغی حالده یونانستان معبودینک
قارشوشنده اجرای این ایلمکه باشلدی . شو حالته اهالیدن بریسی
مطلع اریغله طوغری کیدوب کیفیت برادری اولان حکمداره خبر
ویردی . اولدخی در عقب کلوب برادرینی اول حالده کورمکله اوق
ایلله اتوب اوردی . اناخارسبس بوندن متأثر اولده مک منسوب اولدیغی
طائفه نک لسان وعاداتی او کرنگ ایچون کتمش اولدیغی یونانستانده
بی راحت بر ایشلرایدی دیهرک تسلیم روح ایلدی . وفاتندن صکره
باقای نامیچون متعدد سنا تور اعمال و نصب اولندی .

(منیف)